

La humanitat

Any III : Núm. 423
Barcelona, dissabte, 18 de març de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

LA SEGONA PERDUA D'AMERICA

BAUSILI, REI CATOLIC

El 14 de febrer de 1503, trobant-se la reina a Alcalá, féu saber al doctor Sañcho de Matienzo, canonge de Sevilla, el seu desig que fos el port d'aquella ciutat l'únic que pogués comerciar amb América. Tots els nostres historiadors ens han explicat, a bastament, les funestes conseqüències que per a la marina i el total esplendor del comerç de la nostra terra tingué aquella odiosa resolució. L'any 1522, morí ja la reina i durant una de les Regències que la succeïren, la Cortina donà el primer cop contra aquella primàcia sevillana. Aleshores potser a Barcelona no ens mancaren Bausilis que retardessin la gestió del Consell de Cent per aconseguir que els catalans poguéssim comerciar amb América. De fet, aquell país, en la desobediència del qual tan bona part hi prengueren els catalans, fou gairebé completament perdut per a Catalunya.

Ara, Barcelona acedia de perdre novament América. I en aquest cas, per bé que la perduda no sigui tan absoluta (no són tan sols els camins de l'aire els que hi menen), és de major extensió perquè comporta també la perduda d'un enllaç únic amb tot Europa.

El pal d'ama, atge del Zeppelin, si no es fa, no es farà gràcies a aquest nou Rei Catòlic que es diu Andreu Bausili. Els pronoms de la Lliga compten des de la cessió municipal d'ahir—amb aquesta nova encarnació de la dominació espanyola en els seus rengles. Barcelona podrà recordar-ho i haurà de lamentar-ho per l'estil de com hagué de lamentar aquella resolució del primer quart del segle setzè. No serà difícil trobar, dintre la Lliga, el corresponent Cisneros de menor quantia.

Bausili dormirà tranquil damunt els florers que puguin significar el desbancament efectiu que ha fet del senyor Pelliscà. I Barcelona pot tançar aquesta finestra que amava a obrir a tots els vents moderns del món.

Andreu Bausili és una d'aquelles persones que, àdhuc per la seva fe-

somia, no deixaran mai d'ésser uns nois. Es un adolescent de la política. I té totes les característiques que comporta l'adolescència: la impetuositat, la impertinència, la fanfarroneria i l'ésser una mica balig-balaga.

Per a demostrar això podríem citar nombroses anècdotes. Però en triarem una només que demostra a bastament això que acabem de dir.

Ja fa anys, sortia a Barcelona només una revista catalana d'economia. Un noi jove i que, més o menys estava assabentat d'aquestes coses, va oferir els seus serveis a aquella revista. Bausili, format a la "Chade", tenia a la seva mà la direcció de la publicació. Era a les mateixes oficines de la "Chade" on anava aquell noi a preparar un estudi que li havia estat encomanat sobre els petrolis. Més tard, quan Bausili s'assabentà que aquell noi pretenia cobrar els seus articles, suspengué la col·laboració iniciada.

Es tractava d'algué que no podia deixar de cobrar la feina que feia. Vivia de la seva feina. Per altra banda el seu aspecte era revelador que les coses havien d'anar així. Adhuc en la seva indumentària hi havia algun detall que havia de tenir cura a dissimular.

Bausili, amb l'absoluta inconsciència d'aquell estat d'adolescent que ja hem dit que no abandonarà mai, feria sovint la susceptibilitat d'aquell noi. Les converses versaven sovint sobre marques de vins cars i senyores de preu. Un dia—un dia que potser aquell noi tenia preocupacions immediates d'un ordre moral—Bausili, per a confondre'l li adreçà aquesta pregunta amb la seva rialleta mofeta característica:

—Que té cotxe vostè?

El noi va cuitar a amagar, sota el cadiral de la sala del Consell d'Administració de la "Chade", les seves sabates adobades. I, superant la seva humiliació, va contestar:

—Sí. El "Packard" n'espera a baix. I va renunciar a la col·laboració gratuita.

J. F. VIDAL JOVE

DES DE LA PORTA DEL SOL

(RETAULE GROTESC)

Aquests dies es conta per Madrid una anècdota ocorreguda durant l'estada dels ministres senyors Prieto i Domingo, diumenge passat, a Barcelona.

Acompanyats pel senyor Lluís Companys—que aquell dia contra el seu costum portava barret fort—estigueren a visitar el Parlament de Catalunya.

En sortir, el senyor Prieto féu grans elogis de la instal·lació.

DEL CRIM DEL CARRER DEL CARME

Davant del jutge ha declarat, avui, el cunyat de la víctima

El jutge instructor del sumari per robatori i assassinat de la velleta Florència Santos, al carrer del Carme, ha rebut declaració al cunyat de la víctima, Emili Gálvez, el qual explicà les seves relacions amb la interfecta, a la qual no havia vist des de poc després de la mort del seu germà.

Negà haver pres part en el crim i per la seva edat gairebé no s'havia assabentat del succés fins que ha estat cridat per l'autoritat judicial.

Explicà detalladament on es trobava la tarda del crim.

Aquesta tarda, el Jutjat rebé declaració a altres testimonis prèviament citats, per tal que comprovin el manifestat pel Gálvez, el qual d'haver dit la veritat, serà alliberat.

També ha declarat una dona que fou serveyenta de la morta. Ha manifestat que durant el temps que estigué al seu servei, era visitada per diverses persones i que era una dona molt reservada.

Els monàrquics es preparen

L'altre dia parlàvem d'un possible moviment monàrquic. Avui podem donar detalls que coincideixen amb la nostra veu d'alarma. A Lleida, als voltants del camp d'aviació Els Magraners han estat sorpresos uns joves que es dedicaven a pràctiques de tir i d'instrucció militar, usant armes curtes i tocant tambors i cornetes. Duïen uniforme i tenien una bandera monàrquica

EL TERRORISME HITLERIA

Ha estat assassinat Thaelmann, cap dels comunistes alemanys?

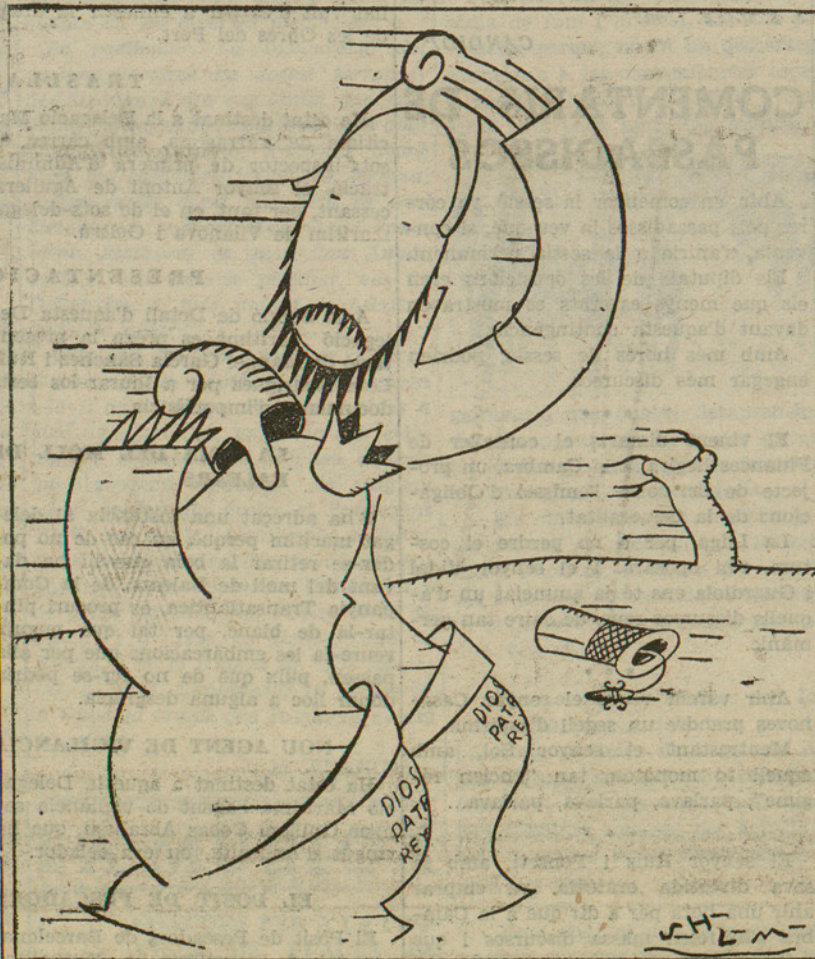
París, 18. — Notícies rebudes d'Alemanya, donen compte de les mesures de terror adoptades en tot el país pels hitlerians contra els jueus i contra els comunistes i socialistes, que són perseguits d'una manera implacable.

Han estat morts nombrosos afiliats als partits marxistes per partides hitlerianes.

Una notícia no confirmada, assegura que ha mort en circumstàncies misterioses, el cap dels comunistes alemanys, Thaelmann, que havia estat repetides vegades candidat comunista a la presidència del Reich.

Thaelmann, fou detingut fa uns quants dies per una patrulla nazi i, segons aquestes versions, quan els seus amics i família no sabien res d'on es trobava, aparegué mort el diumenge, a la nit, assegurant-se que ha estat executat pels nazis.

La notícia no ha estat confirmada, puix els diaris d'esquerra i liberals estan suspesos a Alemanya, i els diaris reaccionaris i governamentals no en diuen absolutament res.

—Ja està vist que amb aquest mal temps no podem sortir de casa... ni disfressats de republicans.

EL RAID MADRID-MANILA

Aquesta matinada, l'aviador Rein Loring, ha emprès la primera etapa

Madrid, 18. — L'aviador senyor Rein Loring, que es proposa realitzar el vol Madrid-Manila, portarà un missatge del president de l'Associació de la Premsa madrilenya per als periodistes filipins. També portarà un missatge de les autoritats madrilenyes adreçat a les autoritats de Manila i opuscles de propaganda del Patronat Nacional de Turisme.

L'aviador, ahir a la tarda, ho tenia tot preparat per a emprendre el vol avui. A l'avioneta hi havia gran quan-

titat d'aliments, especialment plàntans i xocolata.

L'avioneta és molt petita i per a donar-se compte d'això n'hi ha prou amb dir que pot eixoplugar-se sota les ales d'un trimotor. Es tracta d'una avioneta anglesa amb motor de 75 HP. El seu pes, buit, és d'uns 300 quilos. Pot desenrotllar una velocitat mitjana horària de 190 quilòmetres, i la màxima de 220. Es calcula el radi d'acció de l'avioneta en uns 1.500 a 1.800 quilòmetres ja que pot volar sense prendre terra durant unes nou hores.

Rein Loring ha batejat l'avioneta amb el nom de "Manila", col·locat en grans lletres.

Madrid, 18. — A les cinc i deu minuts del matí d'avui, l'aviador Rein

Loring, a bord de l'avioneta "Manila" ha emprès la primera etapa del seu segon raid Madrid-Manila.

Bastant de públic i especialment amics del senyor Rein Loring, i com és natural molts aviadors, han assistit a la sortida i han ovacionat llargament el senyor Rein Loring quan s'ha elevat amb tota felicitat.

Parlant breus moments amb els periodistes, el senyor Rein Loring, abans d'emprendre la seva marxa, es mostrava en absolut optimista. Ha dit que les ensenyances del primer vol li serviren molt en aquest segon raid, per la qual cosa esperava que d'acord amb l'horari que s'havia traçat, podria cobrir totes les etapes, de no sorgir dificultats imprevistes. Ha dit també que tenia ja llestos tots els permisos per a volar sobre territoris estrangers i a aquest efecte ha recordat que en el seu anterior raid una dificultat d'aquesta índole li havia impedit sortir de Xina, retardant-li prop d'un mes el seu viatge.

Llegim que un Patronat Pro-Jesuralem, fundat per l'arquebisbe de Santiago, organitza la seva primera croada a Terra Santa.

Ens havíem esperat, "una croada"... "Jerusalem"... "Santiago"... Sortosament, llegim més avall que la croada és a preus sense competència... com els mitjons M... o les camises B...

Els successos amb motiu del funerals de l'ex-dictador

Madrid, 18. — El cap superior de policia, senyor Aragonès, ha rebut aquesta matinada els periodistes i els ha dit que havia enviat al jutjat, l'atestat instruit amb motiu dels successos del cementiri de San Isidro. També han estat enviades al jutjat unes porres i altres instruments contundents que foren trobats als avalotadors.

Ha afegit el senyor Aragonès, que anit, la força pública dissolgué una manifestació anti-feixista que es dirigia al Círcol Tradicionalista, amb el propòsit sens dubte d'assaltar aquesta entitat.

Donà compte el senyor Aragonès als periodistes que el doctor Albiñana quedarà a Almeria i per tant no tornarà a les Hürdes, així ho ha comunicat al governador d'Almeria.

El fiscal demana, per al Dr. Albiñana, la pena de tres anys, sis mesos i vint-i-un dies d'exili

Almeria. — A la Sala primera de l'Audiència s'ha celebrat el judici contra el doctor Albiñana, acusat d'injúries en un article publicat al diari "Independència", el dia 3 de març de 1932.

El fiscal sol·licità en el seu informe tres anys, sis mesos i vint-i-un dies d'exili. L'advocat defensor, senyor Calatrava, sostingué que en l'article sols hi havia una ironia o una sàtira, però no una injúria. En sortir de l'Audiència el senyor Albiñana, escortat pels policies, nombrosos grups que allà es trobaven feren demostracions hostils.

Llegiu a la pàgina 3:
Interessant reportatge sobre el port de Barcelona